

his abilities, tries to achieve high results in the educational process. The use of interactive educational technologies in the educational process of higher education allows creating conditions for the subject-subject pedagogical interaction, because it is precisely such pedagogical interaction that will provide students with a better understanding and perception of educational material, as well as help them actively participate in the process of learning and acquiring professional experience in the classroom.

References:

1. Kariyev A.D. The question of the personal and professional qualities of a teacher of higher education. «*Actual problems of pedagogical education in the Eurasian space: development prospects*» *Int. scientific and practical conf. (Semey, October 21, 2016): Collection of reports / Ch. Editor M.G. Yeskendirov. Semey: State University named after Shakarim of the city of Semey. 2016. 1 volume. S. 110-112*
2. Ivanova A.Yu. (2018). *Personality Psychology: a textbook for university students*. S.-Petersburg. University of Technology. control and econ. St. Petersburg: Publishing House of the St. Petersburg University of Management Technologies and Economics. 260 p.
3. (1983). *Philosophical Encyclopedic Dictionary / Ch. edition: L.F. Ilyichyev, P.N. Fedoseyev S.M. Kovalev, V.G. Panov. M. : Sov. Encyclopedia. 840 s.*
4. Kan-Kalik V.A. (1983). *To the Teacher about pedagogical communication. M. : Education. 190 s.*
5. Kariyev A.D. (2014). The role of pedagogical communication in the professional activities of teachers. *Pedagogical professionalism in education: materials of the X International Scientific and Practical Conference (Novosibirsk, February 19–20, 2014) / under the scientific. ed. E.V. Andrienko; Ministry of Education and Science of the Russian Federation, Novosib. state ped un-t - Novosibirsk: Publishing House. NGPU. P. 102-110.*
6. Urutina T. M. (2015). Communicative interaction of teachers with students as a factor in the success of training. Text: direct, electronic. *Young scientist*. No. 18 (98). S. 496-499.
7. Kariyev A.D. (2019). Interactive technologies and methods in the formation of student subjectivity. *Scientific and pedagogical review*. No. 3 (25). S. 35-41.

ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОЄКТ

Надія Кічук

*доктор педагогічних наук, професор
Ізмаїльський державний гуманітарний університет*

Глибокодумні педагоги-класики здебільшого єдині у визнанні системоутворюючої ролі особистості вчителя та його професійної діяльності у продуктивності освіти. Вага ж освіти як чинника розбудови суспільства і випереджувального саме всебічного розвитку особистості та збагачення людського капіталу держави є загальновизнаною істиною. Ще Я. Коменський наголошував на тому, що «наступний вік буде таким, якими будуть виховані для нього майбутні громадяни» [2, с. 130].

У пошуках ресурсів щодо врахування вищезначених зауваг, учені дійшли згоди про правомірність осмисляти ними нововведення в освітній сфері. Йдеться про домінуючу інновацій як явища, котре безпосередньо призводить до якісних новоутворень, які позитивно впливають на збагачення освітнього продукту (Ангеловський К., Бех І., Даневська В., Підласий І., Химинець В. та ін.). Якщо з дослідницькою метою узагальнено представити змістове наповнення освітньої інновації, то встановлено доречність убачити, по-перше, носія інновації, яким постає творча особистість, зокрема, педагога; по-друге – ядро інновації, котре є віддзеркаленням відповідної нової ідеї; по-третє, джерело інновації, яке може бути

представлено і як «сухий залишок» досвіду педагога-новатора, і як педагогічний експеримент, пов'язаний із прогнозуванням певних локальних або масштабних нововведень.

Намагаючись поглибити наукові уявлення про феноменологію інновацій в освіті, дослідники привертають увагу до найсуттєвішої ознаки – результативним слід уважити таке нововведення, котре забезпечує здатність того, хто навчається, застосовувати набуті наукові знання в нових життєвих ситуаціях. У такій площині сучасна педагогічна спільнота вбачає сенс саме інноваційного розвитку освіти. Навіть з'явився новий термін «візіонерство», котрий трактують як складову інноваційної культури, зокрема, вищої школи; йдеться про поєднання цілісності, конструктивізму й репрезентативізму формуванні нових концепцій вищої школи [4]. Зазначене набуває значного пояснювального значення з огляду на особливу місію сучасного закладу вищої освіти як соціальної інституції та тенденції, яка характеризує певну частку студентської молоді, коли викладач вищої школи констатує вияв у майбутнього фахівця «прагматичної креативності».

Задля запобігання означеного явища, творчі викладачі акцентують увагу на розвиток у студентів дієвої мотивації інноваційної навально-професійної діяльності. У цьому відношенні, як засвідчує практика, правомірним є акцентування на інтерактивних формах освітнього процесу, адже ж саме у такий спосіб видається за можливе вмотивувати майбутніх фахівців до виявлення, насамперед, інноваційних ідей. Як переконує досвід, ще й досі у цьому відношенні не достатньо повно оцінені практиками вищої школи ресурси «кейс-методу», самоцінність якого вбачаються не стільки в аспекті спонукання студентів осмислити реальну фахово-значущу ситуацію, скільки розуміння, з одного боку, наявності неоднозначності її розв'язання (тобто потребу у вияві творчої індивідуальності), а, з іншого – актуалізації професійно значущих знань, постійної самоосвіти та особистісно-професійного вдосконалення. Адже, як переконують дослідники проблематики «кейсів» (Кристопчук Т., Сисоєва С., Чернилевський Д. та ін.), смисловий контекст цього методу вимагає аналітичних дій (здійснення проблемної структуризації, встановлення причин, діагностування, побудова системи оцінок ситуації та прогнозів щодо її розгортання), тобто здатності особистості не просто виявляти інноваційну ініціативу, а й чітко розуміти логіку розробки, впровадження, експертизи інноваційного освітнього проєкту.

У такий спосіб, як переконує практика вищої школи, створюються умови для розв'язання двоєдиного завдання, яке суттєво актуалізується за сучасних реалій. По-перше, нових абрисів набуває процес вироблення у студентів кар'єрних орієнтацій, що сучасні психологи трактують у загальному сенсі як особливий напрямок поведінки майбутнього фахівця щодо обраної ним мети професійного самоздійснення. При цьому робиться заувага відносно того, що кар'єра відображає «зовнішній рух суб'єкта», а кар'єрні орієнтації виступають «внутрішнім джерелом» його кар'єрних цілей (Жданович А., Почебут Л., Чикер В., Шаповалова Н. та ін.). Отже, наповнені відповідним змістом інноваційні ініціативи студента надають кар'єрним орієнтаціям потенціалу такого утворення, котре визначає не лише його професійний, а й життєвий шлях. Відтак, кар'єрні орієнтації набувають стійкості через цілковито обґрунтовану здатність майбутнього фахівця до інноваційної діяльності.

По-друге, у контексті реалізації концепції нової української школи, як відомо, на перший план висувуються якісно нові педагогічні цінності, з-поміж яких, чільне місце посідає цінність самоутвердження і у професійній субкультурі, і у соціумі. Йдеться про актуалізацію функцій щодо реалізації особистісно-професійних можливостей саме в інноваційному освітньому процесі. Зауважимо, що саме такий ракурс дослідники вважають однією з найрезультативніших освітніх реформ 80-90-х років ХХ століття, де базового значення має інноваційний менеджмент, тобто «менеджмент змін» [3]. Отже, розуміння студентством вже на етапі університетської освіти, що суспільство сформувало запит на фахівця, здатного (через професійну ідентифікацію) досягати більшого, ніж за «стабільне функціонування», постає, з одноко боку, актуальним завданням вищої школи як

інноваційного закладу вищої освіти, а з іншого – загострює проблематику підготовки випускника як творчої особистості, здатної до інновацій, до створення інноваційного освітнього проекту.

Ось чому, як нам видається, новопосталим завданням порівняно нової соціальної інституції для вітчизняного соціуму – педагогічної інтернатури доцільно вважати набуття творчим фахівцем-практиком статусу «автор освітньої інновації».

Соціально-педагогічний сенс готовності фахівця до інноваційної діяльності вбачаємо ще й за параметром «духовно-моральний ресурс педагогічної еліти». У цьому відношенні доречно по-новому оцінити розроблені науковцями теорії еліт (Мілс Ч., Моска Г., Парето В, та ін.) та влучне зауваження сучасних філософів такого змісту: «елітарність потребує високої моралі, високої гуманності. Інакше вона небезпечна» [1, с. 329]. Відтак, актуалізується вага суспільної свідомості і самосвідомості майбутнього фахівця як носія інновацій, його прагнення до розбудови суто демократичного суспільства, відповідального ставлення до розробки високодуховного контенту нововведень. Адже ж принципово важливо запобігти кон'юнктурним змінам, тобто намагання продемонструвати «інноваційність» у будь-який спосіб.

Перспективи подальшого наукового пошуку вбачаємо в розробці практико-орієнтовного підходу до розвитку у студентів науково-педагогічного стилю мислення – передумови їх підготовленості до інновацій та запоруки осмислення професійної діяльності як інноваційний освітній продукт.

Література:

1. Васянович Г. В. (2019). Вибрані твори: зб. наук. праць. Львів: СПОЛОМ. 400 с.
2. Коменский Я. А. (1982). Избр. пед. сочинения: в 2-х т. Т. 2. Москва: Педагогика. 132 с.
3. Родіна Т. Л. (2018) Відкрита школа – новий виклик освітніх менеджерів у межах розвитку громадсько-державного управління закладом освіти. *Управління школою*. № 7-9. С. 37-40.
4. Рубанець О. О. (2016) Когнітивні засади формування інноваційної культури у вищій школі. *Вища освіта України*. № 1. С. 17-21.

ВИКОРИСТАННЯ ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ПІД ЧАС НАВЧАННЯ З МАТЕМАТИКИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Карина Клопот

магістрантка педагогічного факультету

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Науковий керівник – доц. Звєкова В. К.

Сучасна освіта вступила в стадію реформ, основу яких складає нове мислення, орієнтоване на інші умови життєдіяльності людини. Метою є прищеплення учням якостей особистості, які дозволяли б їй активно розвивати свої здібності, самовизначатися в творчому відношенні, самостійно вирішувати найрізноманітніші пізнавальні завдання. Досягти цього можна завдяки впровадженню в навчання дидактичних ігор.

Дидактична гра – це метод навчання, що дає змогу формувати в учнів уміння й навички або систему уявлень і понять шляхом вправлення в процесі ігрової діяльності. Гра емоційна за своєю природою здатна навіть саму суху інформацію оживити і зробити яскравим і наповненим емоціями. У грі можливо залучення кожного в активну роботу, це форма, яка протистоїть пасивному слуханню, читанню чи рахуванню [5].